

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3To/23/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1221010452
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Veselovská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1221010452.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Danice Veselovskej a členov senátu JUDr. Denisy Mészárosovej a JUDr. Márie Šimkovej, v trestnej veci obžalovaného B. O. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava II proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II sp.zn. 4T/59/2021 zo dňa 03.11.2021, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 19.04.2022 jednomyselne takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku sa prvostupňový rozsudok z r u š u j e.

Podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec sa v r a c i a súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II sp.zn. 4T/59/2021 zo dňa 03.11.2021 bol obžalovaný B. O. podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku oslobodený spod obžaloby sp.zn. 1Pv 19/21/1102 podanej pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

- najmenej od začiatku roku 2019 až do dňa 14.01.2021 v Bratislave v byte na 4. poschodí bytového domu na P. ulici číslo XX, kde spoločne býval spolu s manželkou P. O. a ich spoločným maloletým synom W. O., nar. XXXX, sa pravidelne a opakovane pod vplyvom alkoholu správal agresívne k manželke P. O., a to i v prítomnosti maloletého syna W., pravidelne niekoľkokrát do týždňa vyvolával hádky a žiarlivostné scény, poškodenej P. O. vulgárne nadávali že je „kurva cigánska, piča, tupec, pri hádkach rozbíjal zariadenie bytu, taktiež poškodenej rozbil mobilný telefón a tiež televízor, opakovane na ňu fyzicky útočil, tým spôsobom, že jej dal facku do oblasti tváre, následkom čoho jej hlava narazila do obkladačiek na stenu v komore, udrel ju rukou zovretou v päšť do oblasti hlavy, vytrhol jej vlasy, dal jej tzv. hlavičku do čela a udieral ju fackami, pričom konanie obvineného sa od marca roku 2020 vystupňovalo tak, že obvinený vyvolával hádky pravidelne, od poškodenej vyžadoval, aby mu zabezpečovala kúpu alkoholu, ktorý mu ona v snahe predísť jeho agresívnemu správaniu, zabezpečovala, poškodenú v čase hádok zamykal v byte v snahe, aby byt nemohla opustiť a nepútala na seba pozornosť susedov, dňa 14.01.2021 v doobedňajších hodinách počas hádky udrel obvinený päťou do chladničky, pričom hneď vedľa stála poškodená, ktorá sa vyľakala, pričom týmto spôsobom konal dlhodobo, keď počas hádok udieral do predmetov nachádzajúcich sa v byte a tieto rozbíjal, poškodenú pravidelne zastrašoval tým, že ju svojím telom zatlačil do rohu v izbe a kričal na ňu „ty kurva ako sa to so mnou bavíš, pozeraj sa mi do očí“ a podobne, zastal jej cestu, aby sa nemohla pohnúť, čím týmto konaním poškodenej P. O. spôsoboval okrem fyzickej bolesti dlhodobo opakujúci sa stres, pocit bezmocnosti, strach a smútok narušujúci jej pocit istoty a bezpečia,

pretože skutok nie je trestným činom.

Súd prvého stupňa odôvodnil svoje rozhodnutie v tým, že „podľa názoru súdu medzi poškodenou a obžalovaným ide o manželstvo, kde dochádza k hádkam, verbálnym útokom a fyzickému kontaktu na oboch stranách z rôznych vyššie uvedených príčin, pričom aj poškodená sama svojim správaním (provokácie) prispela k prehnaným reakciám obžalovaného, zodpovedajúcim jeho stavu pod vplyvom alkoholu, ktorý pil denne. Fyzické a psychické utrpenie, ako následok tohto trestného činu vyžadujúci sa pre naplnenie znakov skutkovej podstaty nebolo u poškodenej podľa názoru súdu v tomto prípade preukázané. Súd prihliadol aj na skutočnosť, že poškodená netrpí syndrómom týranej osoby, aj keď toto nie je znakom základnej skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej a zverenej osoby.“

Viac hodnotiacich úvah súd prvého stupňa neposkytol.

Proti tomuto rozsudku podal prokurátor ihneď po jeho vyhlásení odvolanie v neprospech obžalovaného smerujúce proti výroku o vine (oslobodení), ktoré odôvodnil podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 24.11.2021. Prokurátor považuje rozsudok „za vydaný v rozpore so zákonom a zisteným skutkovým stavom veci. Súd nesprávne vyhodnotil zabezpečené a vykonané dôkazy a aj nesprávne rozhodol, keď obžalovaného B. O. oslobodil spod obžaloby. „Svedok - poškodená P. O. v prípravnom konaní podrobne popísala násilné konanie jej manžela B. O., ku ktorému dochádzalo vo výraznejšej miere v období od začiatku januára 2019 (i predtým) v meste O. na P. XX, kde žila s obvineným a synom v spoločnej domácnosti. V tomto období začal obvinený viac piť a šlo to dole vodou, pil najmä vodku, a to aj 7 del denne a potom mu prepínalo. Vo svojej výpovedi opísala fyzické útoky obvineného na jej osobu, šlo o facky, úder päšťou, hlavičku do čela. Dôvodom hádok bolo najmä to, že keď bol obvinený opitý, mal paranoje, že ho podvádza alebo keď mu nechcela ísť kúpiť alkohol. Vtedy jej obvinený nadával a ona v záujme toho, aby bol doma kľud, mu ten alkohol kúpiť šla. Na ošetrení v nemocnici bola jedenkrát, keď ju obvinený udrel a ona sa udrela o stenu. Posledný pol rok sa hádali často, nadával jej, že je kurva cigánska, piča, tupec. Schovával jej kľúče od bytu, aby nechodila na chodbu kričať. Čo sa týka rozbíjania nábytku, uviedla, že obvinený ho rozbíjal veľakrát počas hádok, aby nemusel udrieť ju, tak ničil veci. Políciu volala asi trikrát. Od obvineného už v minulosti viackrát odišla, ale nakoniec sa vždy vrátila. Z manželovho správania má stres, začne jej biť srdce, bolí ju žalúdok, kokce.

Vyššie uvádzané tvrdenia poškodená P. O. potvrdila v podstatnom rozsahu i na hlavnom pojednávaní (vykonanom dňa 14.07.2021), keď uviedla, že obvinenému preskakovalo len, keď si vypil. Dôvodom ich hádok bol alkohol. Obvinený zaútočil na poškodenú možno päťkrát, flisol jej len facku, päšťou a hlavou do čela jej dal dávno, keď bol totálne na mol. Nikdy za triezva. Vlasy jej vytrhol len raz. Žiarlivostné scény boli len vtedy, ak mal obvinený vypité. Tieto boli asi z lásky. Z kontextu celej výpovede poškodenej na hlavnom pojednávaní vyplynula silná tendencia poškodenej ospravedlniť, resp. bagatelizovať konanie obžalovaného s úmyslom vytesniť negatívne emócie vyplývajúce z prechádzajúceho manželského spolužitia s obžalovaným. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť bola na hlavnom pojednávaní prečítaná poškodenej jej výpoveď z prípravného konania. Po jej prečítaní poškodená uviedla, že raz vyhľadala lekársku pomoc, keď na ňu obvinený zaútočil. Obvinený pil každý deň. Niekedy, aby nemusel flisnúť jej, buchol do steny. Raz rozbil televízor a telefón. Policajti boli u nich, lebo ich volali susedia. Aj im raz povedala, že nech ho zoberú, že je v podmienke. Suseda volala policajtov, lebo ich počula sa hádať. Práve tejto susede sa sťažovala, že musí obvinenému kupovať slopanicu. Obvinený nerobil nič, všetko bolo na nej. V byte ju zamkol, keď sa hádali a ona sa potom chcela ísť prejsť. On to spravil preto, lebo sa o ňu bál, aby sa jej vonku niečo nestalo. Mobil jej rozbil preto, lebo jej pípala a ona mu nechcela povedať, kto jej píše. Pri tomto výsluchu stres ako následok konania obvineného bagatelizovala, keď uviedla, že ho pociťovala málokedy.

Práve výpoveď poškodenej P. O. z prípravného konania treba považovať za komplexnú, vierohodnú, autentickú a korešpondujúcu s ostatnými zabezpečenými a vykonanými dôkazmi. Na zreteľ je taktiež potrebné vziať skutočnosť, že poškodená svojou výpoveďou učenou na hlavnom pojednávaní dňa 14.07.2021 potvrdila všetky podstatné skutočnosti týkajúce sa opakovaného násilného konania obvineného voči jej osobe. K snahe poškodenej zľahčiť a najmä ospravedlniť konanie obžalovaného sa vyjadrila tiež znalkyňa Q.. B. W. na hlavnom pojednávaní konanom dňa 20.10.2021, keď uviedla, že táto snaha poškodenej je spôsobená čiastočne časovým odstupom od samotného spáchania skutku a čiastočne osobnosťou poškodenej, ktorá za normu správania považuje normu skreslenú.“

„Osobnosť poškodenej P. O. znalkyňa opísala ako emočne nestabilnú, kontakt s realitou je u nej však zachovaný, nebola u nej konštatovaná prítomnosť žiadnych vážnych psychických porúch, ktoré

by narúšali jej schopnosť vnímať a interpretovať prežité udalosti. Čo sa týka psychiky poškodenej a jej spôsobu prežívania konania zo strany svojho manžela, znalkyňa uviedla, že poškodená prežívala konanie svojho manžela so smútkom a vzájomné konflikty prežívala ako dlhodobý sa opakujúci stres. Pociťovala smútok a bezmocnosť situáciu riešiť. Znalkyňa na hlavnom pojednávaní zotrvala na záveroch vyjadrených vo svojom znaleckom posudku. Predmetný znalecký posudok bol vypracovaný krátko po spáchaní trestnej činnosti, pričom znalkyňa vychádzala z aktuálneho stavu vecí a poškodenú v rámci nariadeného znaleckého skúmania osobne vyšetrovala, čím dospela k záverom vyjadreným znaleckom posudku, na ktorých aj znalkyňa následne navyše na hlavnom pojednávaní v celom rozsahu zotrvala.“

Preto postoj súdu, ktorý vzal do úvahy ako rozhodujúcu a vierohodnú výpoveď poškodenej P. O. učinenu na hlavnom pojednávaní, bez prihliadnutia na celkom zrejmu tendenciu poškodenej (z hľadiska plynutia času) konanie obvineného bagatelizovať, považuje prokurátor za nesprávny. Za relevantnú a hodnovernú výpoveď mal súd považovať výpoveď poškodenej vykonanú na hlavnom pojednávaní v súvahe s jej výpoveďou učinenu v rámci prípravného konania. Na tieto podstatné skutočnosti súd žiadnym spôsobom nepoukázal, nereagoval na ne, resp. ich pri hodnotení dôkazov nezohľadnil. S názorom súdu o tzv. konfliktnom manželstve obžalovaného B. O. a poškodenej P. O. nemožno nesúhlasiť, avšak zo zisteného skutkového stavu je celkom zrejmé, že hranice bežnej a akceptovateľnej miery konfliktnosti spolužitia obžalovaného a poškodenej boli v danom prípade zásadne prekročené, o čom svedčí i dokazovaním preukázaná existencia fyzických útokov obžalovaného voči poškodenej ako i otvorená agresivita obžalovaného voči veciam a pravidelne sa opakujúce verbálne útoky na poškodenú, potencované najmä konštatovanou kompletnou závislosťou obžalovaného na návykových látkach, a to alkohole a heroíne. Prokurátor poukazuje aj na predchádzajúce právoplatné odsúdenie obžalovaného B. O., ktorý bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. sp. zn. OT/27/2019 zo dňa 20.01.2019, právoplatným dňom 20.01.2019, pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona spáchaný voči svojej manželke P. O., za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 rok s povolením podmieneného odkladu na skúšobnú dobu v trvaní 2 roky do 21.01.2021. Zároveň mu bolo uložené obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok a povinnosť spočívajúca v príkaze podrobiť sa liečeniu závislosti od návykových látok a v príkaze zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie. Uvedená skutočnosť nebola žiadnym spôsobom zohľadnená pri hodnotení vykonaných dôkazov.

Možno teda konštatovať, že skutok, ktorý je predmetom prebiehajúceho trestného konania, nie je prvým násilným skutkom (trestným činom) obžalovaného spáchaným na poškodenej P. O.. Súd vzal bezvýhradne, bez vyslovenia akejkoľvek pochybnosti, do úvahy výpoveď obžalovaného B. O., ktorého aktuálny stav mentálnej úrovne bol znalkyňou Q.. B. W. vyhodnotený ako stav s výrazne narušenou funkciou pamäte, ktorá je na úrovni ľahkej mentálnej retardácie, nakoľko u obžalovaného ide o generalizovanú funkčnú poruchu CNS s výrazne vystupňovaným poškodením pamäte. Taktiež obsahové vyhodnotenie výpovedí svedkov Q. F., U. F., X. U. a Y. G. učinенých v rámci dokazovania na hlavnom pojednávaní zo strany súdu, považuje prokurátor za zľahčené. Svedok Q. F. uviedol, že nebol svedkom fyzického útoku na poškodenú, avšak potvrdil, že hádky u obžalovaného boli najmenej dvakrát do týždňa. Volal na nich políciu, ktorá to riešila dohovorom. Tiež bol svedkom toho, že poškodená kričala o pomoc. Svedok X. U. na hlavnom pojednávaní vypovedal, že poškodená O. sa mu sťažovala, že B. je iný, keď si vypije. On sám vie o tom, že má problém, ktorý sa volá alkoholizmus. Istý čas mu zabezpečoval nákupy a pravidelne od neho obžalovaný požadoval, aby mu kúpil alkohol. Svedkyňa U. F. v podstate potvrdila skutočnosti uvádzané svedkom F..

Súdom akceptovanú bagatelizáciu konania obžalovaného zo strany poškodenej na hlavnom pojednávaní v spojitosti s jednostranným zohľadnením osobnostnej stránky poškodenej, ktorá je podľa znalkyne Q.. B. W. nestabilná so sklonom k impulzívnemu správaniu, bez zohľadnenia ďalších vykonaných dôkazov, považuje prokurátor za nesprávny spôsob vyhodnotenia zisteného skutkového stavu vecí. Súd opomenul vyhodnotiť v kontexte posudzovaného konania obžalovaného jeho osobnostnú stránku. Táto je podľa znalkyne Q.. B. W. alkoholicky deprivovaná, pričom dlhodobým nefungovaním v pracovných, záujmových návykoch a nerozvíjaním sociálnych vzťahov v kombinácii so škodlivým užívaním alkoholu sa narušili u obvineného exekutívne funkcie ako kontrola impulzov, emočná kontrola, sebamonitorovanie a ďalšie. Spúšťačom neprimeraných reakcií u obvineného je nadužívanie alkoholu s oslabením rozhodovacích a vôľových mechanizmov v kombinácii s alkoholickou

charakteropatiou. Schopnosť obvineného ovládať brzdiace mechanizmy, pokiaľ ide o násilné, impulzívne konanie je narušená pod vplyvom alkoholu.

„V zmysle § 208 Trestného zákona je týranie zlé zaobchádzanie so zverenou osobou, ktoré sa vyznačuje vyšším stupňom hrubosti a bezcitnosti a určitou trvalosťou, ktoré táto osoba pociťuje ako ťažké príkorie. Pojem „syndróm týranej osoby“ nemožno stotožňovať s pojmom „ťažké príkorie“, nakoľko ide o dva odlišné pojmy, pričom v bežnej praxi dochádza k ich zamieňaniu a stotožňovaniu. Pojem „syndróm týrania blízkej osoby“ je nepochybne pojmom používaným len v teórii a bežnej praxi v oblasti odboru psychológie, pričom vyhodnotenie otázky, či poškodená P. O. pociťovala konanie obžalovaného B. O., popisované v obžalobe i rozsudku, ako ťažké príkorie, je nepochybne právnou otázkou, ktorú má vyhodnotiť práve súd.“

„Konanie obžalovaného B. O. je potrebné vyhodnocovať komplexne z pohľadu jeho charakteru ako konanie vyznačujúce sa vyšším stupňom hrubosti a bezcitnosti, trvalosti útokov (pravidelné opakovanie verbálnych, násilných agresívnych útokov voči veciam i fyzických útokov voči poškodenej v čase opitosti obžalovaného, kedy strácal schopnosť ovládať brzdiace mechanizmy svojho násilného správania sa), intenzity útokov vo vzťahu k osobe poškodenej P. O. (pravidelne opakujúce sa útoky, o čom svedčí tiež znalkyňa Q.. B. W. konštatovaná dlhodobá a opakujúca sa stresová reakcia poškodenej na konanie obžalovaného), pričom súd sa mal na hlavnom pojednávaní okrem iného aj zaoberať mierou závažnosti konania obžalovaného a v spojení s týmto aj zisťovať, či poškodená P. O. subjektívne pociťovala správanie obžalovaného ako príkorie, resp. ťažké príkorie, čím sa však súd v danom prípade dôsledne nezaoberal. Som toho názoru, že konanie obžalovaného B. O., zohľadňujúc jeho osobnostný profil, popisované v obžalobe i rozsudku, rozhodne dosahuje takú mieru intenzity najmä psychického utrpenia smerujúceho voči poškodenej P. O., aby bolo možné ho považovať za týranie v zmysle § 208 Trestného zákona.“ Na margo uvedeného poukazuje prokurátor ešte aj na záver znalkyne Q.. B. W. vyjadrený v bode 6/ vypracovaného znaleckého posudku, v ktorom znalkyňa deklarovala, že poškodená pociťovala smútok a bezmocnosť situáciu riešiť, destabilizovala sa v týchto situáciách už tak jej emočne nestabilná osobnosť, ktorá ospravedlňovala správanie obžalovaného v súvislosti s jeho abúzm alkoholu. Zastávala rolu záchrankyne manželstva s pozitívnymi i negatívnymi dôsledkami.“

Zhodnotením všetkých vyššie uvedených skutočností prokurátor k záveru že súd sa pri vyhodnocovaní zabezpečených a vykonaných dôkazov žiadnym právne relevantným spôsobom nevysporiadal so všetkými zákonne zabezpečenými dôkazmi a v spojení s týmito vo vzťahu ku skutku aj nesprávne rozhodol, keď obžalovaného B. O. podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku oslobodil spod obžaloby pre skutok posudzovaný ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Súd tak nesprávnym vyhodnotením zabezpečených dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým i právnym záverom. Preto navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Obžalovaný, ktorému bolo odvolanie v súlade s § 314 Trestného poriadku doručené, nevyužil svoje právo vyjadriť sa k nemu ani prostredníctvom obhajcu.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací primárne konštatoval prípustnosť odvolania (306 ods. 1 Trestného poriadku) a absenciu dôvodov na rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Trestného poriadku, preto podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, riadiac sa pritom zásadou, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, a dospel k záveru, že odvolanie prokurátora je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný.

Podľa § 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok pre chyby napadnutých výrokov rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie.

Podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku ak po zrušení napadnutého rozsudku alebo niektorej jeho časti treba urobiť vo veci nové rozhodnutie, vráti odvolací súd vec spravidla súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Z predloženého spisového materiálu odvolací súd zistil nasledovné:

Prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava II podal dňa 03.06.2021 obžalobu na B. O. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona na totožnom skutkovom základe, aký je uvedený v úvodnej časti tohto odôvodnenia.

Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 14.07.2021 obžalovaný B. O. učinil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, že je nevinný, preto súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie. Vypočul obžalovaného, svedkov P. O. Y. G., Q. F. a X. U., podľa § 263 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku prečítal svedecké výpovede V. Z. a X. Q., vypočul znalkyňu z odboru psychológia Q. B. W., podľa § 268 ods. 2 Trestného poriadku prečítal znalecký posudok z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria, a znalecký posudok z odvetvia klinická psychológia detí a podľa § 269 Trestného poriadku prečítal listinné dôkazy.

Obhajoba obžalovaného spočívala v tom, že jeho správanie k poškodenej nevybočovalo z bežnej normy. Vyskytli si konflikty a hádky, pri ktorých na seba navzájom zvyšovali hlas, obžalovaný sa agresívne správal iba pár krát. Na poškodenú nezaútočil, radšej do niečoho buchol alebo niečo hodil, avšak poškodené veci boli do týždňa nové. Niekedy mu ušla ruka za tých 16 rokov spolužitia, avšak na druhý deň už robili manželské veci. Poškodenú sotil preto, aby mu úplne nedoškrabala oči. Rukou zovretou v päšť ju neudrel. Vlasy jej nevytrhol, skôr jej plzli. Jediný raz zamkol dvere a nepustil ju von, ona išla do postele, a bolo vybavené. Policajné hliadky boli u nich 2 - 3 krát, ale išlo o omyl. Popíjali alkohol spolu, kupovala ho poškodená.

Poškodená P. Boboková na hlavnom pojednávaní popísala konanie obžalovaného v inkriminovanom období v súlade s obsahom skutkovej vety obžaloby a so svojou výpoveďou z prípravného konania. Konkrétne vypovedala o fyzickom násilí obžalovaného proti nej a veciam v domácnosti, zamykanie v byte, žiarlivostné scény, urážky, vyhrážky a nadávky. Konanie obžalovaného odôvodňovala tým, že ho vždy vyprovokovala, inak je dobrý človek.

Odvolací súd dospel k záveru, že hoci súd prvého stupňa vyčerpал dostupné dôkazné prostriedky, z odôvodnenia jeho rozhodnutia nie je zistiteľné, na akých dôkazoch staval svoje skutkové závery, tzn. ktoré skutkové okolnosti považoval za preukázané, a ktoré nie, a už vôbec nie je jasné, prečo skutok uvedený v obžalobe nepovažoval za trestný čin. Možno len dedukovať zo súdom ustáleného oslobodzovacieho dôvodu, že mal zrejme zato, že skutok sa stal. Súd prvého stupňa vôbec nepristúpil k úvahám, či preukázané konanie naplňa alebo nenaplňa formálne znaky skutkovej podstaty žalovaného trestného činu, a či sú dané všeobecné znaky trestného činu - napr. zavinenie, ale svoje uvažovanie zminimalizoval na stotožnenie sa s tvrdením poškodenej, že ona obžalovaného provokovala. A teda zrejme podľa súdu prvého stupňa údajnou provokáciou poškodenej trvajúcou cca 2 roky sa dlhodobé fyzické a psychické násilie obžalovaného stáva ospravedlniteľným do takej miery, že nie je trestným činom. Uvedené je však len hypotézou odvolacieho súdu, pretože súd prvého stupňa žiadne svoje myšlienkové pochody ohľadom základných otázok trestnej zodpovednosti obžalovaného v odôvodnení svojho rozhodnutia neuviedol.

Odvolací súd konštatuje, že ak súd prvého stupňa dospel k záveru, že skutok uvedený v obžalobe sa stal, bol následne povinný zamerať svoju pozornosť na to, či z vykonaných dôkazov bez rozumných pochybností vyplýva, že došlo k naplneniu formálnych znakov skutkovej podstaty žalovaného trestného činu.

Dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia je základnou podmienkou legitimacy rozhodnutia súdu. Problematika odôvodňovania súdnych rozhodnutí bola predmetom rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva. Právo na riadne, logické, racionálne a presvedčivé rozhodnutie je súčasťou práva na spravodlivý súdny proces v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru

o ľudských právach a základných slobodách. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva „rozsudky súdov a tribunálov musia dostatočne uviesť dôvody, na ktorých sú založené.“ (Garcia Ruiz v. Španielsko) alebo „národné súdy musia ale vyjadriť s dostatočnou jasnosťou dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia.“ (Hadjianastassiou v. Grécko). Povinnosť súdu dostatočne odôvodniť svoje rozhodnutie vyplýva aj zo základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. V obdobnom duchu sa nesie aj judikatúra Ústavného súdu SR, napr. III. ÚS 311/07, podľa ktorého „takýto postup vyplýva z potreby transparentnosti vysluhovania spravodlivosti, ktorá je nevyhnutnou súčasťou každého justičného aktu. Odôvodnenie rozhodnutia je aj zárukou toho, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny.“ Ústavný súd tiež konštatoval, že „podobne ako v skutkovej oblasti, aj v oblasti nedostatočne vyloženej a zdôvodnenej právnej argumentácie (subsumpcia skutkového stavu pod zvolené právne normy) nastávajú obdobné následky vedúce k neúplnosti a hlavne k nepresvedčivosti rozhodnutia, čo je však v rozpore nielen s požadovaným účelom súdneho konania, ale tiež aj so zásadami spravodlivého procesu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.“ (I. ÚS 33/2012).

Chýbajúce vecné odôvodnenie napadnutého rozsudku bolo dôvodom, prečo odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku napadnutý rozsudok zrušil. Keďže odvolací súd nemohol bez vykonania ďalších dôkazov právne posúdiť zistený skutkový stav ustálený súdom prvého stupňa z vyčerpávajúceho a zákonného dokazovania inak ako súd prvého stupňa, prejednal vec na neverejnom zasadnutí, a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie.

Úlohou súdu prvého stupňa bude nariadiť hlavné pojednávanie, a pred novým rozhodnutím vo veci sa dôsledne vysporiadať s tým, či z vykonaných dôkazov vyplývajú nepochybné závery o skutku, či tento zodpovedá alebo nezodpovedá formálnym znakom skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, či je dané zavinenie, ak nie, prečo, ak áno, prečo, a po zodpovedaní týchto otázok, prípadne po vykonaní dôkazov, ktorých potreba vyplynie, vo veci zákonne a spravodlivo rozhodnúť. Pri rozhodovaní vo veci je potrebné zohľadniť zákonné predpoklady vzniku trestnej zodpovednosti a abstrahovať od hodnotenia konania obžalovaného poškodenou. Toto treba hodnotiť objektívne a racionálne a na základe dôkazov, nie na základe pocitov, ktoré poškodená prezentovala na hlavnom pojednávaní. V neposlednom rade je súd prvého stupňa povinný odôvodniť svoje rozhodnutie v súlade s § 168 ods. 1 Trestného poriadku, tzn. konkretizovať svoje úvahy, ktorými sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, uviesť, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu, tiež je potrebné riadne odôvodniť aj všetky ďalšie prípadné výroky.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.